

Broj sati: Ukupno 16 (predavanja 8, seminari 5, vježbe 3), BODOVI: 2,5

Sadržaj: Fiziološka i biološka načela transfuzijske terapije. Proces kliničke odluke u transfuzijskom liječenju: laboratorijsko-dijagnostički i klinički pokazatelji u izboru pravog krvnog pripravka u pravo vrijeme za određenog bolesnika. Istraživanja koja su promijenila terapijske stavove: primjer *transfusion triggera* i matematički model hemodilucije. Metodologija procjene učinkovitosti i opravdanosti transfuzijske terapije kao znanstveni zadatak u procesu poboljšanja kvalitete. Indikatori kvalitete transfuzijskog liječenja. Kliničke smjernice kao poticaj kvalitete transfuzijskog liječenja. Meta analize: alat *evidence based* transfuzijske prakse. Racionalni pristup razvoju novih terapijskih i tehnoloških postupaka: model leukofiltracije. Imunomodulacijski učinci transfuzije krvi: činjenica i interpretacija. Biološki učinci i klinička značajnost leukocita, citokina i metaboličkih promjena u krvnom pripravku. Perioperacijsko transfuzijsko liječenje. Predikatori i rizični čimbenici transfuzijskog liječenja. Transfuzija krvi: rizični čimbenik postoperacijske bakterijske infekcije. Upravljanje rizicima transfuzijskog liječenja. Patofiziološki mehanizmi reakcija na transfuziju krvi: dijagnostički i terapijski pristup. Cost-benefit analize transfuzijskog liječenja (troškovi loše prakse) *Hemovigilance* – sustav nadzora i praćenja od vene davatelja do vene bolesnika. Strategija štednje krvi i alternativni modaliteti transfuzijskom liječenju: kirurški, anesteziološki, farmakološki i transfuziološki pristupi. Kliničke perspektive zamjenika krvi. Završni seminar: kritička analiza jednog znanstvenog članka iz područja predmeta („journal club“).

Suradnici u nastavi: doc. dr. sc. Mladen Perić, Dr. sc. Josip Žunić, dr. sc. Branko Tripković

Literatura za polaznike:

Murphy ME, Wallington TB, Kelsey P, et al. Guidelines for the clinical use of red cell transfusions. *Br J Haematol* 2001; 113:24-31.

Development of Quality Systems to Improve the Clinical Use of Blood. Report on a WHO Regional Workshop. Groningen, Netherlands, 29-31 October 2001; WHO 2002.

Arslan O, Toprak Selami, Arat Mutlu, Yasemin Kayalak. Hb content-based transfusion policy successfully reduces the number of RBC units transfused. *Transfusion* 2004;44:485-488.

Način provjere znanja: pismeni ispit

ŽIVOTOPIS VODITELJICE PREDMETA

Dr.sc. Jasna Mesarić, znanstvena suradnica

Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu, zagreb, Petrova 3, 10000 zagreb, Tel: 46 33 283, e-mail: jasna.skodlar@mef.hr

Rođena 1954, Bošnjaci. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (1978), specijalistički ispit iz transfuzijske medicine (1988) i doktorat znanosti (1996), na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Poslijediplomski studij iz kliničke pedijatrije (1985), hematologije (1988), upravljanja zdravstvenim sustavom, Leader Management Health Services (2002), te poslijediplomski tečaj za sudskog vještaka medicinske struke (2003). Znanstveni boravak u Fred Hutchinson Cancer Research Center i Puget Sound Blood Center (Seattle, SAD, 1990-1992), Apheresis Center, Orebro, Švedska (1995), course of the WHO Regional Center, Groningen, NL (2001). Znanstveni suradnik Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (2005). Karijera: u Kliničko bolničkom centru Zagreb, Kliničkom zavodu za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za kliničku transfuziologiju (1985-1996), Specijalna bolnica za kardiovaskularnu kirurgiju i kardiologiju – Magdalena (1997-2000), Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu (od 2001-). Radovi: CC časopisima 8, drugim indeksiranim časopisima 15, ostali 16, kongresna priopćenja na domaćim i međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima, više od 50, citati 12. Član: Odbor eksperata za transfuzijsku medicinu pri Vijeću Europe (2000-danas); Hrvatsko društvo za poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite, tajnica (2003-danas), American Association of Blood Bank (1996-danas).

Odabrani radovi:

Skodlar J, Cvrk L, Jabar B, Kerhin V, Garner S. Posttransfusion purpura. The first documented case in Croatia, *Croatian Med J* 1996; 37:294-7.

Grgičević D, Skodlar J, Šarlija D. Preporuke za transfuziju krvi i krvnih pripravaka u kliničkoj medicini, zagreb, 1998.

Janda SS, Boranić M, Skodlar J, Petrovečki M, Nemet D, Labar B. Effect of opioid peptide methionine-enkephalin in long-term cultures of human bone marrow. *Acta Med Croatica* 2000;54(3):99-105.

- Stanović S, Boranić M, Petrovečki M, Batinić D, Skodlar J, Nemet D, Labar B. Thiorphan, an inhibitor of neutral endopeptidase/enkephalinase (CD10/CALLA) enforces cell proliferation in bone marrow cultures of patients with acute leukemia in remission. *Haematologia (Budap)* 2000;30(1):1-10.
- Grgičević D, Skodlar J. Transfusion medicine in the new millennium. *Acta Med Croatica* 2001;55:25-37.
- Skodlar J, Grgičević D. Preporuke za pripremu, primjenu i osiguranje kvalitete krvnih pripravaka, 8. izdanje, Council of Europe, hrvatski prijevod, 2002.
- Skodlar J, Majerić-Kogler V. Klinička transfuzijska praksa – priručnik za liječnike. Ministarstvo zdravstva RH 2002, Zagreb.
- Skodlar J, Majerić-Kogler V. Trombociti, plazma, granulociti u kliničkoj primjeni. Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja, Medicinska naklada, Zagreb 2002.
- Čuljak M, Dorić A, Bekavac M; Bošnjak N, Briški V, Huis a, Jović B, Kucljak LJ, Oslaković S, Polanda V, Skodlar J. Prosudba (audit) dokumentiranosti zahtjeva za transfuziju krvi: multicentrična studija. *Lij Vjes* 2003;Suppl (3)P154.
- Skodlar J. Transfuzija autologne krvi u kardiokirurgiji. U *Autotransfuzija i perioperacijsko krvarenje. Priručnik stalnog medicinskog usavršavanja za liječnike, medicinskog fakulteta u Zagrebu, Medicinska naklada, 2003.*
- Turk Z, Šesto M, Skodlar J, Ferenčak G, Pokupeć R, Turk N, Stavljanić-Rukavina A. Products of advanced glycation in patients with type 2 diabetes and vascular disease. *Ann Clin Biochem* 2003;40(5):552-9.
- Ferenčak G, Pasalić D, Grsković B, Cheng S, Fijal B, Šesto M, Skodlar J, Stavljanić-Rukavina A. Lipoprotein lipase gene polymorphism in Croatian patients with coronary artery disease. *Clin Chem Lab Med* 2003;41(4):541-6.
- Turk Z, Šesto M, Skodlar J, Ferenčak G, Turk N, Stavljanić-Rukavina A. Soluble LDL-immune complexes in type 2 diabetes and vascular disease. *Horm Metab Res* 2002;34(4):196-201.
- Skodlar J. i sur. The WHO Basic Information Sheet (BIS) as an audit tool for blood transfusion. *Vox Sang* 2004;(Suppl).
- Skodlar J, Štimac D, Majerić-Kogler V, Doughty H, Sibinga CS. The use of World Health Organization Transfusion Basic Information Sheet to evaluate transfusion practice in Croatia. *Vox Sang* 2005; 89(2):86-91.

ŽIVOTOPIS VODITELJICE PREDMETA

Prof dr. sc. Višnja Majerić-Kogler

Katedra za anesteziologiju i reanimatologiju Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, šalata 2, Zagreb, Tel. 24 21 351, fax: 2348 345, e mail: vkogler1944@yahoo.co.uk

Rođena 1944, Zagreb, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (1968), specijalistički ispit iz Anesteziologije i reanimatologije (1974), magisterij (1982), doktorat znanosti (1986), Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poslijediplomski studij iz kardiologije (1975-1977), poslijediplomski tečajevi stalnog usavršavanja u liječenju kardiovaskularnih bolesti (1977-1978), godišnji seminari trajnog usavršavanja u KBC Ljubljana (1974-1979), godišnji simpozij Intenzivno liječenje u Zagrebu (1974-1995). Znanstveni boravak u Parizu (1979), usavršavanje iz torakalne anesteziologije i intenzivnog liječenja torakokirurških bolesnika te liječenja akutne respiracijske insuficijencije: Primarijat (1984),. Znanstveno-nastavno zvanje naslovnog docenta (1992), zvanje izvanredni profesor u kumulativnom radnom odnosu na Katedri za Anesteziologiju i reanimatologiju, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (1999). Pročelnica katedre za anesteziologiju i reanimatologiju (1999-sada). Karijera: Klinika za plućne bolesti „Jordanovac“ Zagreb (1971-siječanj 2005), KBC-Zagreb, predstojnica odjela za anesteziologiju i intenzivno liječenje (2005-). Radovi: CC časopisima 8, drugim indeksiranim časopisima 20, nastavni tekstovi 23, knjige 3, citati 36. Član: Nacionalno povjerenstvo za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje, predsjednica ispitnog povjerenstva za Anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH; European Society of Anaesthesiology ESA, CENSA, World Society of Anaesthesiology WSA, European Academy of Anaesthesiology EAA, Croatian branch of the Supervisory Board of the European Federation for Education in Anaesthesiology, Hrvatsko društvo za regionalnu anesteziju i analgeziju, Hrvatsko društvo za kardiotorakalnu kirurgiju i anesteziologiju, Povjerenstvo za trajno usavršavanje Medicinskog fakulteta, predsjednica Hrvatskog društva za anesteziologiju i intenzivno liječenje (1988-1996), dopredsjednik Hrvatskog društva za intenzivnu medicinu (1993-2002), dopredsjednik Hrvatskog društva za liječenje boli (2000-sada).

Odabrani radovi:

- Skodlar J, Majerić-Kogler V. Klinička transfuzijska praksa – priručnik za liječnike. Zagreb, 2002.
- Skodlar J, Majerić-Kogler V. Trombociti, plazma, granulociti u kliničkoj primjeni. Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja, Medicinska naklada, Zagreb 2002.
- Skodlar J i sur. The WHO Basic Information Sheet (BIS) as an audit tool for blood transfusion. *Vox Sang* 2004;(Suppl).